

Krikščioniško socialinio mokymo skatinimas ir parapijiečių aktyvinimas

Doc. dr. Vida LUKAMSKIENĖ

2020 m. lapkričio 19 d.

Krikščioniško socialinio mokymo skatinimas ir parapijiečių aktyvinimas

Tyrimo tikslas - atskleisti vertybinius požiūrius ir veiksnius, lemiančius asmens pasirinkimą dalyvauti parapijos gyvenime ir priklausyti krikščionių bendruomenei.

Tyrimas atliktas Lietuvos Kolpingo draugijos užsakymu, vykdant projektą „Krikščioniško socialinio mokymo skatinimas ir parapijiečių aktyvinimas“. Tyrimą atliko Kolpingo kolegijos tyrėjos dr. V. Lukamskienė, dr. R. Bagdonaitė-Stelmokienė, 2020 m. kovo-birželio mėn.

Kokia parapija yra aktyvi?

Kokia parapija yra aktyvi?

Bendradarbiavimo atmosfera: „bendradarbiaujančią su kitomis parapijomis, aktyvią vyskupijoje ir keliaujančią“, „bendruomeniška, atsinaujinanti“,

Iniciatyvumas: „kurioje tikintieji iniciatyvūs“, „aktyvus renginių, vykstančių parapijoje lankymas, iniciatyvumas“,

Atvirumas ir nuolatinis mokymasis: „atvira naujiems nariams, parapijiečių iniciatyvoms, telkiami tikintieji bendram darbui“;

Aiški valdymo struktūra: „yra stabili, su aiškia struktūra ir atsakomybe, parapijos taryba“, „skaidri - teikianti operatyvios informacijos apie tai, kas joje vyksta, teikianti finansines ataskaitas apie aukų panaudojimą bendruomenės tikslams, apie būtinas išlaidas“.

Veiklų įvairovė: „kuriamos tradicijos: šventės, kelionės, išvykos, stovyklos“, „įvairių būrelių veikla, jaunimui“.

Tarpusavio ryšiai: „parapijiečiai, lankantys bažnyčią, vieni kitus pažįsta, bendrauja, padeda išlaikyti bažnyčią darbu arba aukomis, „ta kuri mato vienišus ir skurstančius“ .

„Kokiais požymiais apibūdintumėte parapiją, kurios veiklose dalyvaujate?“

Parapijiečių amžius – „bendrystė su jaunimu“, „jaunatviška“, „parapija sensta, trūksta aktyvių piliečių“;

Parapijos veiklumas – „aktyvi“, „visuotinė“, „parapija gyva“, „įsitraukusi, aktyvi ir besidominti“;

Lyderio (klebono) vaidmuo – „iniciatyvus klebonas, kuris organizuoja įvairias veiklas jaunimui ir bendruomenei“, „labai aktyvus klebonas, kuris buria aplink save bendruomenę“;

Parapijiečių dvasinių ir socialinių poreikių tenkinimas – „ištikimai padeda vargstantiems“, „sielovada ir parapijos žmonių dvasinis augimas“;

Parapijiečių tarpusavio santykiai – „nuoširdumas“, „palaikanti vieni kitus“, „bendruomeniškumas“, „kuriama bendrystė“, „daug bendravimo“ „pakantumas“;

Parapijiečių aktyvumas - „vargonininkė pritraukia daug žmonių į suaugusiųjų ir jaunimo chorus“.

Vertybės, kurios svarbios parapijiečių įsitraukimui į parapijinį gyvenimą

- *Esminės vertybės - artimo meilė, tikėjimas, jo puoselėjimas bei meilė Dievui.*
- *Pasiukojimas ir atsidavimas, sąžiningumas, ištikimybė, pagarba, pagalba kitam, kuklumas, teisingumas, santūrumas, gailestingumas, pamaldumas, skirtingumų priėmimas, kitų neteisimas, atsakingumas, atvirumas, bendrystė.*
- **Mažiau svarbios, tačiau reikšmingos vertybės:**
paklusnumas, nuolankumas, romumas.

Kas skatina ir palaiko dalyvavimą parapijų veiklose?

Parapijos lyderio (klebono) paskatinimas, pakvietimas ir jo santykis su parapijiečiais - klebono pasitikėjimas parapijiečiais, klebono padėrinimas, pakvietimas veikti, padėka įvertinimas;

Asmeninis augimas ir tobulėjimas - asmeninio ir profesinio gyvenimo bei parapijinės veiklos suderinimo galimybė, savirealizacija, savęs disciplinavimas;

Tikėjimo puoselėjimas ir vertybės - tikėjimo stiprinimas ir išsaugojimas, artimo meilė, troškimas, kad kuo daugiau žmonių ateitų pažinti Dievą, meilė Dievui, pamaldumas;

Bendruomeniškumas ir jo puoselėjimas - komandinis darbas ir bendradarbiavimas, bendrystės pajautimas ir puoselėjimas, krikščioniškos bendrystės pajautimas, parapijoje vykdomų veiklų reguliarumas;

Emocijos - džiaugsmas, pasididžiavimas matant savo indėlį į parapijos gyvenimą

Priemonės ir veiklos, skatinančios aktyvumą ir dalyvavimą

Priemonės: IT panaudojimas skelbiant informaciją apie parapijos veiklą (*Facebook* paskyros ir pan.);

Veiklos: neformalių susitikimų, socialinių veiklų organizavimas;

Asmeninio santykio ir bendrumo kūrimas: „*asmeninis pakvietimas, mokėjimas sudominti*“, „*bendrystės skatinimas pačiai bendruomenei tiesiogiai pakviečiant dažniau bažnyčioje pasirodantį žmogų*“.

Klebono iniciatyvumas: „*pakviesti parapijiečius veiklai, paskatinti kitus, neaktyvius parapijos narius, būti veikliais ir aktyviais*“;

Motyvavimas veiklai: „*motyvacijos kėlimas, naujų lyderių paieška*“;

Atvirumas ir kūrybingumas: „*parapijų kūrybingumas, atsivėrimas naujiems evangelizavimo būdams*“.

Kas riboja parapijiečių dalyvavimą parapijos gyvenime?

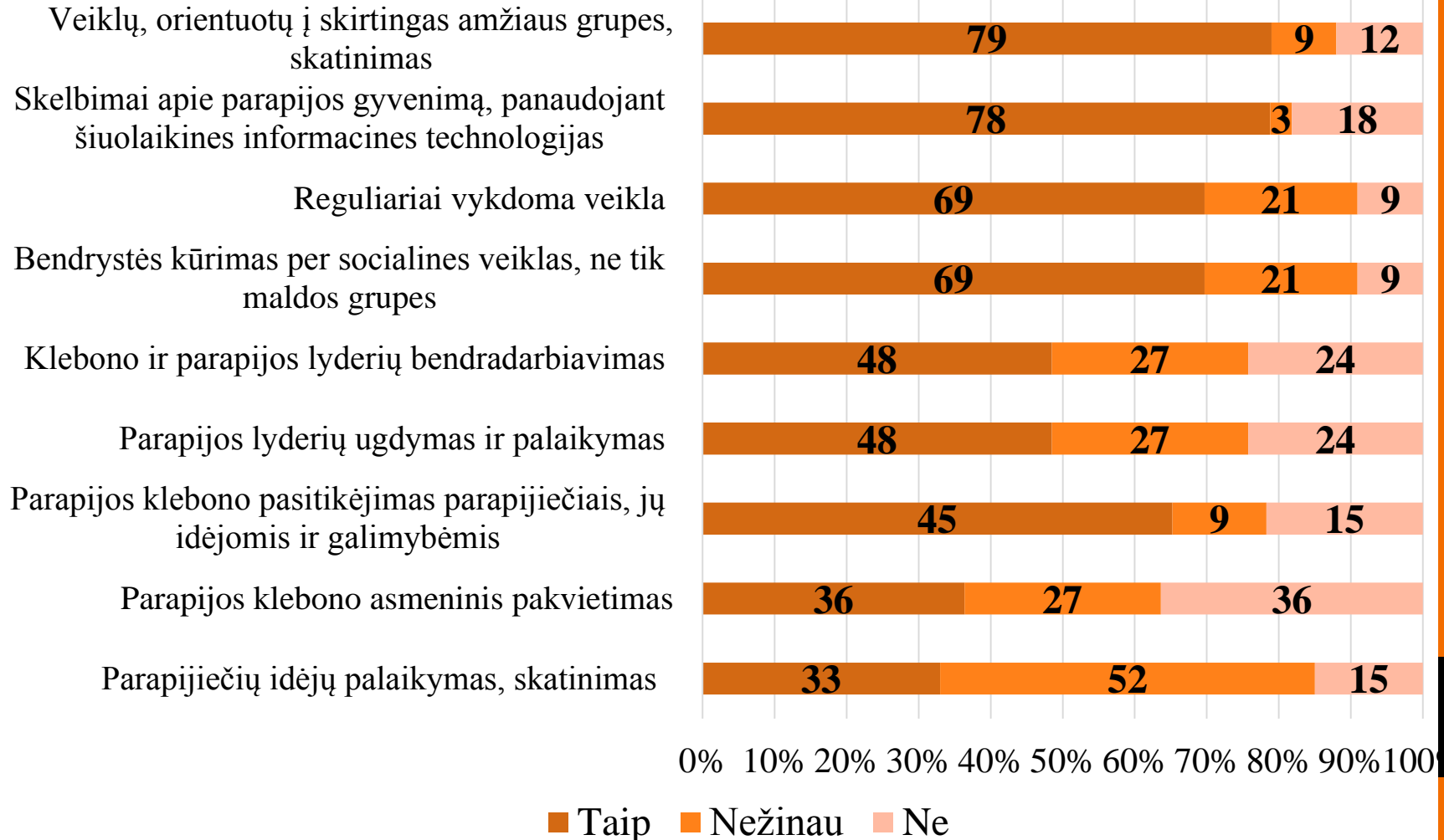
- ***Kunigo bendravimo būdas su parapijiečiais:*** klebonas neigiamai vertina parapijiečių veiklą, išsako nekonstruktyvią kritiką; paramos, palaikymo stoka; klebonas nepasitiki parapijiečiais, jų iniciatyvomis ir galimybėmis; keliami per dideli lūkesčiai parapijiečiams.
- ***Lyderystės nebuvimas:*** nėra ugdomi lyderiai, nėra lyderių, bendradarbiavimo stoka.
- ***Išteklų stoka arba nematoma galimybių kaip panaudoti turimus išteklius:*** tinkamų patalpų, priemonių stoka; nežinojimas kaip panaudoti savo žinias, įgūdžius, informacijos stoka apie vykdomas veiklas parapijoje; idėjų veiklai aktyvinti stoka.
- ***Neigiamos emocijos:*** apkalbos, pašaipos; baimė nuvilti dėl prisiimtų ir neįvykdytų įsipareigojimų; abejingumas parapijos gyvenimui.
- ***Įsipareigojimų skirtingoms gyvenimo sritis suderinimo galimybių nebuvimas:*** finansinio atlygio stoka, laiko stoka, įsipareigojimų (šeima, darbas, parapija) suderinimo sunkumai.

Veiksniai, ribojantys neaktyvių parapijiečių dalyvavimą

Labiausiai ribojantys veiksniai: nepakankamas žinojimas, kaip savo žinias, gebėjimus ir patirtį panaudoti parapijos naudai (69,7 proc.), laiko stoka (66,7 proc.), įsipareigojimai (šeima, darbas ir kt.), kuriuos sudėtinga suderinti su parapijos gyvenimu (63,6 proc.), nėra galimybių nuolat, reguliariai dalyvauti parapijų veiklose, o retkarčiais įsitraukti į veiklą nesinori (66,7 proc.).

Mažiausiai ribojantys veiksniai: parapijos klebono nepasitikėjimas parapijiečiais (3 proc.), klebonas neigiamai vertina parapijiečių veiklą, iniciatyvas, išsako nekonstruktyvią kritiką (6,1 proc.), paramos, palaikymo nebuvimas (12 proc.), apkalbos pašaipos (12,1 proc.), tinkamų patalpų stoka veiklai vykdyti (12,2 proc.).

Kas paskatintų būti aktyviu parapijiečiu / parapijiete ?

Kas paskatintų būti aktyviu parapijiečiu / parapijiete?

Parapijiečių „auginimas“, naujų skatinimo būdų atradimas: *„parapijose reikėtų kiek kitaip paruošti vaikus komunikacijai, nes vėliau jauni žmonės nenori eiti ir įsitraukti į veiklą“ ir „reikėtų rasti būdą, kad pats žmogus norėtų remti, o ne jaustų pareigą iš paskutinių savo lėšų“.*

Informavimas apie veiklas ir galimybes jose dalyvauti: *„įdomi veikla“, „daugiau informacijos“, „atrasti bendraminčių“*

Nuoseklus įtraukimas į parapijų veiklas: *„norint įsitraukti, reikėtų paskatinimo, bet pradėdant nuo mažų dalykų: savanoriška veikla, jaunimui aktualūs renginiai: koncertukai, susipažinimas su vykdoma veikla, mini ekskursijos ar pan.“.*

Apibendrinimas

Aktyvi ir veikli parapija pirmiausia yra ta, kurioje yra iniciatyvus ir veiklus klebonas, pasitikintis savo parapijiečiais, gebantis rasti asmeninį priėjimą prie kiekvieno parapijiečio.

Svarbu, kad parapijiečiai būtų aktyvūs, jaustų norą ir poreikį įsipareigoti, būtų atsakingi. Parapijoje turi vykti ne tik dvasinis ugdymas, bet ir įvairios veiklos, nukreiptos į skirtingų amžiaus grupių poreikių tenkinimą.

Parapijose turi būti kuriamas bendruomeniškumas, puoselėjamas bendrystės jausmas, priklausymas bendruomenei.

Parapijiečius skatina dalyvauti ir įsitraukti į parapijos veiklas asmeninis parapijos klebono pakvietimas, pasitikėjimas parapijiečiais, jų iniciatyvomis, taip pat asmeninio augimo galimybės ir vertybių puoselėjimas, bendrystės pajautimas, meilė Dievui ir artimui.

Apibendrinimas

- Svarbu užtikrinti informacijos sklaidą, tinkamų komunikacijos priemonių pasirinkimą (*Facebook* paskyros ir t.t.).
- Parapijos veiklų įvairovė ir orientacija į skirtingas amžiaus grupes, jų poreikius, siekiant „auginti“ parapijiečius, užtikrinant nuoseklų dalyvavimą parapijos veiklose. Tai taip pat leistų sudaryti galimybes dalyvauti šeimai, tuo būdu sprendžiant asmenų įsipareigojimų derinimą.
- Sudaryti galimybes panaudoti asmens profesines žinias ir gebėjimus parapijos naudai.

Ačiū už dėmesį!